



**CRT**

CENTER FOR REGIONAL- OG TURISMEFORSKNING

**Pendlingsanalyse for Bornholm**

**November  
2012**

# Pendlingsanalyse for Bornholm

Udarbejdet  
for  
Bornholms Regionskommune  
Kontaktrådet for Trafikbetjeningen af Bornholm

af

Anders Hedetoft og Carl Henrik Marcussen  
Center for Regional- og Turismeforskning

November 2012

## Sammenfatning

Antallet af pendlere i en kommune defineres traditionelt, bl.a. i Danmarks Statistiks pendlingsstatistik, som beskæftigede personer der har bopæl i en kommune og arbejdssted i en anden. I denne rapport foretages en opgørelse af de bornholmske ind- og udpendlere efter det traditionelle princip, men dette suppleres med en opgørelse af de "reelle pendlere", defineret som personer, der samtidig gør brug af det skattemæssige befordringsfradrag.

Opgøres antallet af pendlere på den traditionelle måde var der i 2010 960 personer der udpendlede fra Bornholm og 584 personer der indpendlede. Pendlingsomfanget toppede i 2008, men krisen har efterfølgende lagt en dæmper på pendlings- og flytteaktiviteten.

Både udpendlere og indpendlere har en højere gennemsnitsindkomst end de personer der både bor og arbejder på Bornholm. Typisk har pendlerne haft en primærindkomst der har ligget 30 – 40% over det bornholmske gennemsnitsniveau. Siden 2008 har den bornholmske gennemsnitsindkomst været faldende og sandsynligvis har også pendlerne måtte realisere en faldende indkomst

Såfremt der udelukkende fokuseres på pendlere med en skattemæssigt transportfradrag, så var der i 2010 blot 404 "reelle udpendlere" fra Bornholm og 228 "reelle indpendlere" til Bornholm. Hvor mange, der derudover har arbejdsgiverbetalt pendling til eller fra Bornholm, vides p.t. ikke, men de officielle tal for antal pendlere ligger mere end dobbelt så højt som de nævnte, hvilket til dels må skyldes, at det reelle arbejdssted ikke fremgår af de tilgængelige registerdata. - Befordringsfradraget overstiger 25.000 kr. for 42% af de reelle udpendlere fra Bornholm (dvs. for 168 ud af 404 i 2010).

Såfremt der udelukkende fokuseres på de reelle pendlere, så viser denne analyse, at 55 % af de reelle udpendlere fra Bornholm arbejder i København By eller Omegn, mens 45 % af de reelle indpendlerne kommer fra de denne landsdel. Kun 19 % af de reelle udpendlere fra Bornholm rejser til arbejdssteder vest for Storebælt, mens 25 % af de reelle indpendlere til Bornholm bor vest for Storebælt. Der pendles i gennemsnit ca. 35 gange om året (returrejser) mellem Bornholm og andre landsdele øst for Storebælt. Pendlingsfrekvensen fra Bornholm til landsdele vest for Storebælt ligger på ca. 10 pr. år.

Der er udarbejdet en separat analyse af flyttemønstre til- og fra Bornholm 2000-2011 for Bornholms Regionskommune.

## Indhold

Sammenfatning .....	3
1 Omfang og udvikling i pendlingen.....	5
1.1 Det bornholmske arbejdsmarked .....	6
1.2 Pendlingsomfanget, antal og indkomster .....	7
1.3 Pendling blandt mænd og kvinder .....	8
1.4 Udpending i relation til uddannelsesgrupper .....	9
1.5 Udpending i relation til aldersgrupper.....	10
2 Antal reelle pendlere til og fra Bornholm .....	10

### Liste over tabeller

Tabel 1: Den bornholmske udpending i 2007 til 2010 fordelt på erhverv .....	5
Tabel 2: Den bornholmske indpendling i 2007 til 2010 fordelt på erhverv .....	6
Tabel 3: Udvikling i beskæftigelse og pendlingen på Bornholm, 2004 til 2010 .....	6
Tabel 4: Udvikling i primærindkomst blandt de beskæftigede bosat på Bornholm .....	7
Tabel 5: Udvikling i primærindkomst blandt de bornholmske indpendlere .....	7
Tabel 6: Antal bornholmske beskæftigede bosat på Bornholm, mænd .....	8
Tabel 7: Udvikling i primær indkomst blandt beskæftigede bosat på Bornholm, mænd.....	8
Tabel 8: bornholmske beskæftigede bosat på Bornholm, kvinder .....	8
Tabel 9: Udvikling i primær indkomst blandt beskæftigede bosat på Bornholm, kvinder .....	8
Tabel 10: Andelen af de beskæftigede og andelen af udpenderne i relation til uddannelsesgrupper (2010) .	9
Tabel 11: Andelen af de beskæftigede og andelen af udpenderne i relation til aldersgrupper (2010) .....	10
Tabel 12: Antal reelle udpendlere og indpendlere fra og til Bornholm pr. landsdel 2010 .....	11
Tabel 13: Fordeling af pendlere fra og til Bornholm pr. landsdel 2010 .....	12

### Liste over figurer

Figur 1: Antal reelle pendlere fra og til Bornholm 2010 pr. landsdel .....	12
Figur 2: Høj pendlingsfrekvens fra og til Bornholm øst for Storebælt – lav pendlingsfrekvens vest for Storebælt, 2010 .....	13

## 1 Omfang og udvikling i pendlingen

Denne pendlingsanalyse er baseret på registerbaserede oplysninger om bopæl og arbejdssteder. En pendler defineres således i denne analyse, som en person der er bosat i en kommune og som samtidig har primær arbejdssted i en anden kommune. Analysen føres frem til 2010, og der gennemføres både en status og en udviklingsbeskrivelse. Analysen viser hvorfra og hvortil den bornholmske pendling foregår, og endvidere analyseres pendlingens fordeling på segmenter (alder, uddannelse og indkomst).

Mange borgere pendler til et arbejde, der ligger uden for den kommune, de bor i. Pendlingen mellem bo- og arbejdssted viser graden af geografisk mobilitet, det vil sige i hvor høj grad arbejdskraften er orienteret mod job uden for nærområdet. Udpendingen angiver, hvor stor en andel af befolkningen i kommunen der pendler til job uden for den kommune, de bor i, og omvendt angiver indpendling, hvor mange der pendler ind til job i kommunen.

Nedenfor ses (i Tabel 1 og Tabel 2) en oversigt over den bornholmske ud- og indpendling fordelt på erhverv. Det fremgår heraf at de to helt store udpendingserhverv er Handel og transport (bl.a. omfattende sømænd og chauffører) samt Offentlig administration (bl.a. omfattende stillinger indenfor forsvaret og undervisningssektoren).

**Tabel 1: Den bornholmske udpending i 2007 til 2010 fordelt på erhverv**

	2007	2008	2009	2010
TOT Erhverv i alt	1084	1167	1047	960
1 Landbrug, skovbrug og fiskeri	18	11	9	14
2 Industri, råstofindvinding og forsyningsvirksomhed	69	90	63	57
3 Bygge og anlæg	91	75	65	54
4 Handel og transport mv.	330	323	274	257
5 Information og kommunikation	44	51	46	47
6 Finansiering og forsikring	31	37	39	44
7 Ejendomshandel og udlejning	14	14	19	18
8 Erhvervsservice	91	96	88	98
9 Offentlig administration, undervisning og sundhed	355	402	384	328
10 Kultur, fritid og anden service	37	65	57	43
11 Uoplyst aktivitet	4	3	3	0

Kilde: Danmarks Statistik, Statistikbanken, Tabel PENDAB22. Data for 2010 henføres dog af DST til 2011 og så fremdeles

**Tabel 2: Den bornholmske indpendling i 2007 til 2010 fordelt på erhverv**

	2007	2008	2009	2010
TOT Erhverv i alt	728	643	673	584
1 Landbrug, skovbrug og fiskeri	36	24	27	23
2 Industri, råstofindvinding og forsyningsvirksomhed	49	49	43	43
3 Bygge og anlæg	22	9	10	9
4 Handel og transport mv.	215	171	168	142
5 Information og kommunikation	25	11	26	24
6 Finansiering og forsikring	3	2	1	1
7 Ejendomshandel og udlejning	12	8	9	14
8 Erhvervsservice	18	25	18	15
9 Offentlig administration, undervisning og sundhed	330	326	353	298
10 Kultur, fritid og anden service	18	18	18	14
11 Uoplyst aktivitet	0	0	0	1

Kilde: Danmarks Statistik, Statistikbanken, Tabel PENDAB22. Data for 2010 henføres dog af DST til 2011 og så fremdeles

Indpendlingen er, i lighed med udpendingen, domineret af de to branchegrupper "Handel og transport" samt "Offentlig administration".

## 1.1 Det bornholmske arbejdsmarked

I perioden fra 2004 til 2010 blev den bornholmske befolkning reduceret med 1.545 personer, hvilket i sig selv påvirker det bornholmske arbejdsmarked. På grund af den generelle aldring i befolkning er den bornholmske arbejdsstyrke (dem der tilbyder deres arbejde på arbejdsmarkedet) imidlertid blevet reduceret med hele 2.402 personer. Samtidig er der sket en jævn reduktion i den bornholmske beskæftigelsen (det antal job der er til rådighed på Bornholm) på 1.804 personer.

Da pendlingsomfanget var på sit højeste i 2008 svarede udpendingen på 1167 personer til 6,4% af beskæftigelsen på Bornholm.

**Tabel 3: Udvikling i beskæftigelse og pendlingen på Bornholm, 2004 til 2010**

	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010
Befolkning (antal)	43.347	43.245	43.042	42.817	42.563	42.154	41.802
Andel i arbejdsstyrken (%)	49	49	49	48	46	45	45
Arbejdsstyrken (antal)	21.037	20.978	20.998	20.689	19.636	19.158	18.635
Beskæftigelse (antal)	19.090	19.429	19.755	19.733	18.812	18.079	17.454
Arbejdsløshed (antal)	1.947	1.549	1.243	956	824	1.079	1.180
Arbejdsløshedsprocent (%)	9	7	6	5	4	6	6
<b>Beskæftigelse og pendling:</b>							
Beskæftigelse efter bopæl (antal)	19.90	19.429	19.755	19.733	18.812	18.079	17.454
Indpendling (antal)	697	684	702	728	643	673	584
Udpending (antal)	905	945	1062	1084	1167	1047	960
Beskæftigelse efter arbejdssted (antal)	18.882	19.168	19.395	19.377	18.288	17.705	17.078

## 1.2 Pendlingsomfanget, antal og indkomster

Antallet af personer, der pendler ud fra Bornholm for at arbejde i andre dele af landet eller udlandet, har været stigende gennem en længere årrække og nåede i 2008 op på 1167 personer. Efter finanskrisen har der kunnet registreres et fald i pendlingsomfanget til 960 udpendlere og 584 indpendlere i 2010. Der er her tale om et generelt fænomen og ikke kun om en tendens for Bornholm. Krise betyder lavere økonomisk aktivitet, hvilket både medfører færre beskæftigede og færre pendlere, men hovedresultatet er, at pendlingsomfanget i 2010 ligger nogenlunde på niveau med 2004.

**Tabel 4: Udvikling i primærindkomst blandt de beskæftigede bosat på Bornholm**

Kr/person	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010
Beskæftigede i hele landet	244.945	247.568	257.758	264.785	280.087	258.532	279.076
Beskæftigede og bosat på Bornholm	240.363	240.532	252.126	259.478	273.222	NA	NA
Bornholmske udpendlere	337.017	385.185	356.874	356.089	383.890	NA	NA
Udpendlernes indkomst (%)	140%	160%	142%	137%	141%	NA	NA

Tabel 4 ovenfor viser (linje 1) den gennemsnitlige primærindkomst<sup>1</sup> for alle, uanset om de er beskæftigede på Bornholm eller udenfor øen. Derefter vises (linje 2) primærindkomsten for alle der har deres primære beskæftigelse på Bornholm. Endelig vises (linje 3) primærindkomsten for alle der har beskæftigelsen uden for Bornholm (=udpendlerne). Udpendlernes indkomst vises desuden i forhold (%) til indkomsten for de der både bor og er beskæftigede på Bornholm.

Den gennemsnitlige primærindkomst for de der bor og er beskæftiget på Bornholm var i 2008 i alt 273.222 kr. Hvis man ser på de bornholmere der arbejder uden for øen (udpendlerne) så fremgår det, at deres primærindkomst i 2008 var på godt 383.000 kr. eller ca. 41 % højere end indkomst for dem der både bor og arbejder på Bornholm. Det er endnu ikke muligt at opgøre indkomsten for pendlere i perioden 2009/2010, men sandsynligvis har også pendlerne måtte realisere en indkomstnedgang i de senere år

Som det fremgår Tabel 3 ligger den bornholmske *indpendling* på cirka 6 – 700 personer. Det vil sige, at der her er tale om personer bosat uden for Bornholm, men med primær beskæftigelse på øen.

**Tabel 5: Udvikling i primærindkomst blandt de bornholmske indpendlere**

Primærindkomst/person	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010
Beskæftigede og bosat på Bornholm	240.363	240.532	252.126	259.478	273.222	NA	NA
Bornholmske indpendlere	292.683	290.936	310.541	329.670	387.247	NA	NA
Indpendlernes indkomst (%)	122%	121%	123%	127%	142%	NA	NA

I hele den betragtede periode har indpendlerne haft en højere indkomst end de beskæftigede på Bornholm. Endnu er der imidlertid ikke data til rådighed der kan belyse indkomstudviklingen i perioden 2009/2010.

<sup>1</sup> Lønindkomst +overskud/underskud af egen virksomhed.

### 1.3 Pendling blandt mænd og kvinder

Der er flere mænd end kvinder, der pendler. Ud af de i alt 960 bornholmske udpendlere (gældende for 2010) er 700 (73 %) mænd. *Andelen* af mandlige udpendlere har ligget relativt stabilt gennem hele perioden. Langt hovedparten pendler enten til hovedstadsområdet eller til områder udenfor de danske arbejdskraftområder, her kan der eksempelvis være tale om personer ansat på skibe eller boreplatforme.

**Tabel 6: Antal bornholmske beskæftigede bosat på Bornholm, mænd**

Beskæftigelse, mænd	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010
Beskæftigede i hele landet	10.206	10.348	10.529	10.451	9.992	9.410	9.083
Bosat og beskæftigede på Bornholm	9.576	9.657	9.743	9.692	9.168	8.652	8.383
Udpendlere	630	691	786	759	824	758	700

**Tabel 7: Udvikling i primær indkomst blandt beskæftigede bosat på Bornholm, mænd**

Primær indkomst kr. pr person	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010
Beskæftigede i hele landet	275.524	278.508	291.766	300.450	312.350	285.505	308.290
Bosat og beskæftigede på Bornholm	270.468	270.581	284.923	294.366	304.756	NA	NA
Udpendlere	352.381	389.291	376.590	378.129	396.845	NA	NA
Udpendlende mænds indkomst (%)	130%	144%	132%	128%	130%	NA	NA

Gennemsnitlig havde de bornholmske mænd der boede og arbejdede på Bornholm en indkomst på 304.756 kr. i 2008. Den udpendlende bornholmske mand havde til sammenligning en indkomst på 396.845 kr. i 2010, hvilket er ca. 30 % højere indkomst end de mænd der boede og arbejdede på Bornholm.

**Tabel 8: bornholmske beskæftigede bosat på Bornholm, kvinder**

(antal)	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010
Beskæftigede i hele landet	8.884	9.081	9.226	9.282	8.820	8.470	8.108
Bosat og beskæftigede på Bornholm	8.609	8.827	8.950	8.957	8.477	8.181	7.848
Udpendlere	275	254	276	325	343	289	260

I 2010 var der 260 kvindelige udpendlere. Frem til 2008 var der tale om en stigning i pendlingsomfanget, siden da har antallet, i lighed med de mandlige pendlere, været faldende.

**Tabel 9: Udvikling i primær indkomst blandt beskæftigede bosat på Bornholm, kvinder**

Primærindkomst, kr. pr. person	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010
Beskæftigede i hele landet	209.703	212.311	218.946	224.736	243.537	228.344	246.032
Bosat og beskæftigede på Bornholm	206.877	207.658	216.425	221.726	239.118	NA	NA
Udpendlere	298.182	374.016	300.725	307.692	352.770	NA	NA
Udpendlere, kvinder, indkomst (%)	144%	180%	139%	139%	148%	NA	NA



De bornholmske kvinders indkomst ligger under mændenes indkomst, hvad enten de arbejder på Bornholm, eller de henter indkomsten udefra, hvilket bl.a. skyldes at der er mange deltidsansatte kvinder. Som for mændenes vedkommende henter de bornholmske kvindelige udpendlere også en højere indkomst hjem, end de af deres medsøstre der både bor og arbejder på Bornholm. Forskellen i indkomst mellem de bornholmsk beskæftigede og udpendlerne er oven i købet større for kvindernes vedkommende. De kvindelige udpendlere henter således en indkomst, der er 48 % højere end de bornholmsk beskæftigede kvinder (2008). En del af forklaringen på dette fænomen er, at der er mange deltidsansatte kvinder blandt de bornholmsk beskæftigede, hvorimod flertallet af pendlerne er heltidsbeskæftigede. For mændenes vedkommende var forskellen mellem de bornholmsk beskæftigede og pendlerne på omkring 30 % i 2008.

## 1.4 Udpendling i relation til uddannelsesgrupper

Set i forhold til uddannelse er det, *relativt set*, folk med en mellemlang eller lang videregående uddannelse der er mest tilbøjelig til at pendle. Blandt de der bor og arbejder på Bornholm (de beskæftigede) er 34,5% enten ufaglærte eller med en studentereksamen som højst fuldførte uddannelse. I gruppen af udpendlere udgør denne uddannelsesgruppe 32,3%. Det vil med andre ord sige, at i gruppen af ufaglærte mv er der kun mindre forskelle på de fastboende og pendlerne. Anderledes forholder det sig, med folk med en lang videregående uddannelse. Denne uddannelsesgruppe udgør 3,8% af de beskæftigede på Bornholm, men i alt 7,9% af udpendlerne. For indpendlerne udgør personer med lang videregående uddannelse hele 15,1% af indpendlergruppen. Når der fokuseres på **antallet** af pendlere er det dog de ufaglærte og faglærte der dominerer.

**Tabel 10: Andelen af de beskæftigede og andelen af udpendlerne i relation til uddannelsesgrupper (2010)**

	Alle uddannelser	Ufaglært, studenter mv.	Faglærte / EFU	Kort vid.g. uddannelse – KVU	Mellemlang vid.g. uddannelse – MVU	Lang vid.g. uddannelse - LVU
Befolkning (antal)	41.802	23.063	12.805	978	4.020	936
Andel i arbejdsstyrken (%)	45	29	63	67	68	74
Arbejdsstyrken (andel)	100,0%	35,1%	43,2%	3,5%	14,5%	3,7%
Beskæftigelse (andel)	100,0%	34,5%	43,1%	3,6%	15,0%	3,8%
Arbejdsløshed (andel)	100,0%	44,7%	45,0%	2,5%	6,4%	1,4%
Arbejdsløshedsprocent (%)	6	7	6	4	3	2
Beskæftigelse efter bopæl (antal)	17.692	6.111	7.622	630	2.651	678
Indpendling (andel)	100,0%	40,8%	23,8%	3,3%	17,1%	15,1%
Udpendling (andel)	100,0%	32,3%	39,9%	5,4%	14,5%	7,9%
Beskæftigelse efter arbejdssted (antal)	17.316	6.039	7.378	597	2.612	690

I Tabel 10 er der tale om en ganske grov opdeling af pendlerne i uddannelsesgrupper. Dykker man dybere ned i tallene (hvilket ikke umiddelbart fremgår af Tabel 10) viser det sig, at der er ganske markante forskelle mellem de forskellige undergrupper. De allermost pendlingstilbøjelige er personer med en forskningsuddannelse. Blandt disse er det næste 30 % der pendler, hvilket jo bl.a. hænger sammen med de ret begrænsede beskæftigelsesmuligheder på Bornholm for denne faggruppe. De mindst pendlingsparate i relation til uddannelse er folkeskolelærerne samt de erhvervsuddannede inden for social og sundhed (bl.a. SOSU hjælpere og assistenter). Disse faggrupper er omvendt karakteriseret ved relativt gode beskæftigelsesmuligheder på Bornholm.

## 1.5 Udpending i relation til aldersgrupper

I 2010 var der 960 personer der udpendlede fra Bornholm. I Tabel 11 nedenfor er der set på aldersfordelingen blandt udpendlerne og der er samtidig foretaget en sammenligning med den gruppe af beskæftigede der både bor og arbejder på Bornholm. Antalsmæssigt er det gruppen af de 40 til 60 årige der dominerer, både i gruppen af pendlere og fastboende. Det interessante er faktisk at alderssammensætningen i pendlergruppen ligger så tæt op ad den generelle alderssammensætning blandt de beskæftigede.

Den yngre generation (fra 20 til 30 år) er lidt bedre repræsenteret blandt pendlerne end blandt de beskæftigede generelt set.

**Tabel 11: Andelen af de beskæftigede og andelen af udpendlerne i relation til aldersgrupper (2010)**

	10-17 årige	18-19 årige	20-24 årige	25-29 årige	30-39 årige	40-49 årige	50-59 årige	60-64 årige	65-69 årige	70-79 årige
Arbejde i hele landet	5%	2%	3%	4%	17%	28%	29%	7%	3%	1%
Bo og arbejde på Bornholm	5%	2%	3%	4%	18%	28%	29%	7%	3%	1%
Arbejde uden for Bornholm	1%	2%	8%	6%	17%	26%	26%	9%	3%	1%

## 2 Antal reelle pendlere til og fra Bornholm

I dette afsnit foretages en opgørelse af "det reelle antal pendlere", defineret som de pendlere der udnytter det skattemæssige befordringsfradrag.

Pr. udgangen af 2010 var der 960 personer, som havde officiel arbejdsstedsadresse udenfor Bornholm, men bopæl på Bornholm. Blandt disse var der 404 svarende til 42% af de officielle ud-pendlere, som benyttede det skattemæssige befordringsfradrag. På landsplan var den nævnte andel på 55%. For 168 af de 404 "reelle ud-pendlere" fra Bornholm i 2010 (svarende til 42%) oversteg det skattemæssige befordringsfradrag 25.000 kr. På landsplan var den nævnte andel på 25%.

Tilsvarende var der 584 personer, som i 2010 havde arbejdssted på Bornholm, og bopæl udenfor Bornholm. Heraf havde 228 (eller 39%) et skattemæssigt befordringsfradrag.

**Tabel 12: Antal reelle udpendlere og indpendlere fra og til Bornholm pr. landsdel 2010**

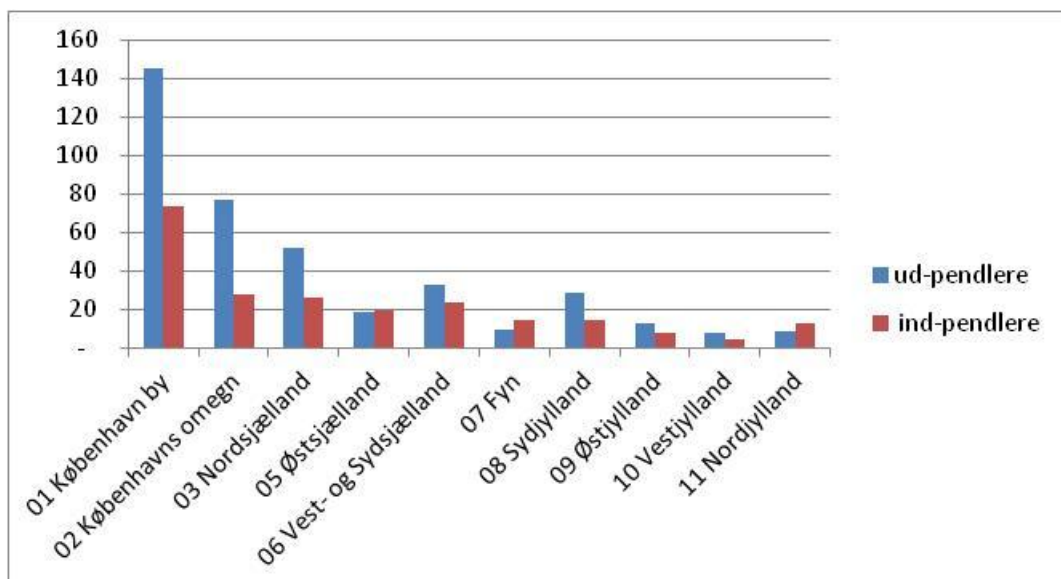
Reele udpendlere - dvs. dem, som har et befordringsfradrag, og som har arbejdsstedskommune udenfor Bornholm, 2010.							
arb_Landsdel_nr	Ud-pendlere	Beford.fradrag pp	km_1_vej	Fradrag pr. retur	Returrejser pp pa	Returrejser	Passagerer
01 København by	145	27.432	219	786	34,9	5.064	10.127
02 Københavns omegn	77	31.064	232	836	37,1	2.860	5.720
03 Nordsjælland	52	24.205	247	894	27,1	1.407	2.815
05 Østsjælland	19	39.542	254	918	43,1	819	1.637
06 Vest- og Sydsjælland	33	32.248	293	1.066	30,2	998	1.996
07 Fyn	10	17.574	419	1.546	11,4	114	227
08 Sydjylland	29	22.376	587	2.187	10,2	297	594
09 Østjylland	13	15.862	455	1.683	9,4	123	245
10 Vestjylland	8	13.283	572	2.129	6,2	50	100
11 Nordjylland	9	20.930	520	1.930	10,8	98	195
95 Udland	9	14.763	500	1.854	8,0	72	143
<b>Total</b>	<b>404</b>	<b>26.985</b>	<b>253</b>	<b>916</b>	<b>29,5</b>	<b>11.900</b>	<b>23.800</b>
Reele ind-pendlere - dvs. dem, som har et befordringsfradrag, og som har arbejdsstedskommune på Bornholm, 2010.							
arb_Landsdel_nr	Ind-pendlere	Beford.fradrag pp	km_1_vej	Fradrag pr. retur	Returrejser pp pa	Returrejser	Passagerer
01 København by	74	16.321	219	466	35,0	2.590	5.181
02 Københavns omegn	28	15.451	230	486	31,8	891	1.781
03 Nordsjælland	26	20.546	250	524	39,2	1.019	2.037
05 Østsjælland	20	20.138	261	544	37,0	740	1.480
06 Vest- og Sydsjælland	24	22.620	289	598	37,8	908	1.817
07 Fyn	15	27.979	409	826	33,9	508	1.016
08 Sydjylland	15	25.201	534	1.063	23,7	356	711
09 Østjylland	8	24.926	460	924	27,0	216	432
10 Vestjylland	5	12.951	564	1.120	11,6	58	116
11 Nordjylland	13	35.347	559	1.111	31,8	414	827
<b>Total</b>	<b>228</b>	<b>20.358</b>	<b>291</b>	<b>603</b>	<b>33,8</b>	<b>7.699</b>	<b>15.398</b>
	Antal arb.kom forskellig fra bopælskom.	Uden befordrings- fradrag	Med befor- drings- fradrag	Med befordrings- fradrag %			
2010							
Udpendlere	960	556	404	42%			
Indpendlere	584	356	228	39%	CHM/CRT, 02.10.2012		

Kilde: Egne beregninger, hovedsageligt baseret på data fra Danmarks Statistik.

Note: Der er for ind-pendlere til Bornholm taget højde for en lavere km takst for den del af returrejseafstanden, som overstiger 100 km.

Ud over data fra Danmarks Statistik, er der beregnet luftlinjeafstande mellem de enkelte ind- og udpendlingskommuner. Luftlinjeafstanden mellem hovedbyerne i de enkelte ind- og udpendlingskommuner er lidt længere end den faktiske, hurtigste eller nærmeste rejsevej. Dette taler altså for, at den anvendte afstand er lidt for kort. Til gengæld er der en tendens til, at pendling mellem to kommuner foregår fra de yderkanter mellem de to kommuner, som ligger tættest på hinanden, hvilket trækker i retning af, at den faktiske pendlingsafstand er kortere end den forudsatte. De to modsatrettede virkninger må altså i mindst nogen grad opveje hinanden. I tilfældet Bornholm er der dog i alle tilfælde langt til nærmeste anden kommune.

**Figur 1: Antal reelle pendlere fra og til Bornholm 2010 pr. landsdel**



Kilde: Egne beregninger, hovedsageligt baseret på data fra Danmarks Statistik.

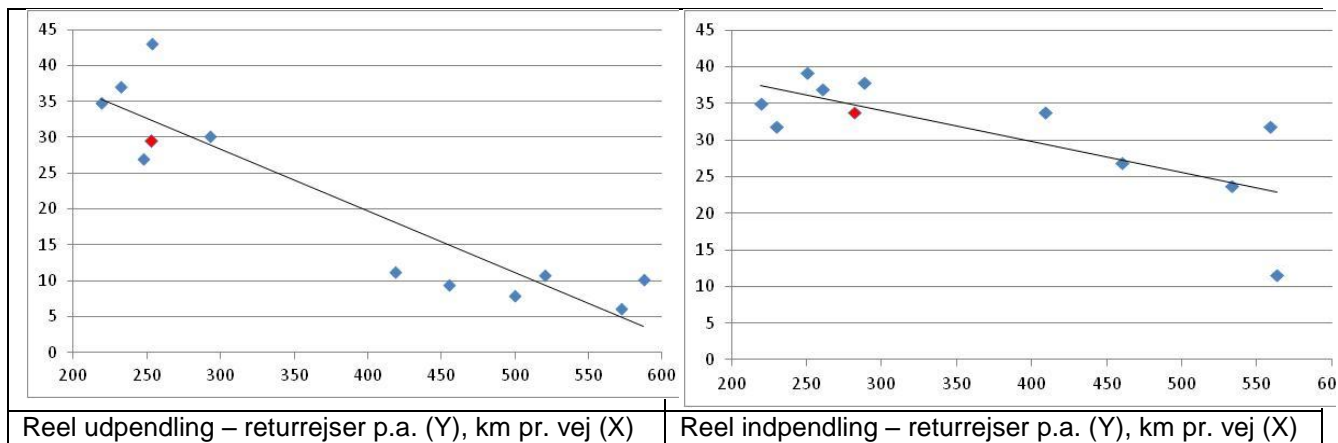
**Tabel 13: Fordeling af pendlere fra og til Bornholm pr. landsdel 2010**

Landsdel	Reelle ud-pendlere	Reelle ind-pendlere	Reelle ud-pendlere %	Reelle ind-pendlere %
01 København by	145	74	36%	32,5%
02 Københavns omegn	77	28	19%	12,3%
03 Nordsjælland	52	26	13%	11%
05 Østsjælland	19	20	5%	9%
06 Vest- og Sydsjælland	33	24	8%	11%
07 Fyn	10	15	2%	7%
08 Sydjylland	29	15	7%	7%
09 Østjylland	13	8	3%	4%
10 Vestjylland	8	5	2%	2%
11 Nordjylland	9	13	2%	6%
95 Uden for Danmark	9	n.a.	2%	n.a.
I alt	404	228	100%	100%
Københavns by + omegn	222	102	55%	45%
Øst for Storebælt	326	172	81%	75%
Vest for Storebælt	78	56	19%	25%

Kilde: Egne beregninger baseret på data fra Danmarks Statistik.

Det er muligt yderligere at tage højde for forskelle i befolkningsunderlag i de enkelte landsdele. Billedet vil være, at desto længere afstand der er mellem bosætningskommune og arbejdsstedskommune jo lavere vil antallet af rejser (pendlingsfrekvensen) være. Dette fremgår også af Figur 2.

**Figur 2: Høj pendlingsfrekvens fra og til Bornholm øst for Storebælt – lav pendlingsfrekvens vest for Storebælt, 2010**



Kilde: Som Tabel 12.– Data fremgår af den nævnte tabel.

Note: Det vægtede gennemsnit for antal returrejser pr. år og pendlingsafstand (hver vej) er markeret med en rød prik.